

(Continuare din pag. 1: Christer Fuglesang.)

fii deschis pentru a învăța tot timpul lucruri noi. Acest lucru este extrem de important, căci poți să fii expert într-un domeniu, dar ca astronaut trebuie să ai foarte multe lucruri diferite și de aceea trebuie să înveți tot felul de lucruri practice. Ia, de exemplu, promenadele în spațiu, sau manevrarea brațelor de roboți, ș.a.m.d. Trebuie să fii îndemânatic, dar să ai și cunoștințe teoretice. Se cere, așadar, un talent amplu pentru a putea învăța un spectru larg de astfel de lucruri.

S.C.: A călători spre alte planete și chiar spre SSI (în engleză: ISS, n.tr.) cere nu numai cunoștințele și calitățile acestea despre care vorbești, ci în plus și multă răbdare. Merită să aștepti pentru o astfel de trăire? Este greu să ai răbdare?

C.F.: Ha, ha, ha! Da, eu am răbdare! Iar acest lucru poate să fie necesar. Este vorba despre un scop de necrezut, pentru care merită să muncești mult. Pe urmă, chiar și călătoria până la tel, a lucra cu programul spațial cu echipaj, este foarte interesantă. În acest cadru am putut să fac multe lucruri palpante, multe lucruri interesante de-a lungul anilor în care m-am antrenat în diferite locuri. Am fost în Rusia timp de trei ani, am fost aici în S.U.A. mult timp. Am învățat să fac scufundări acvatice, să zbor cu avionul, să fac tot felul de lucruri noi zi cu zi. A zbura în spațiu este ceva de scurtă durată în această activitate variată și palpitantă. Zorul în spațiu cere însă pregătire și practică îndelungată.

S.C.: La 14 decembrie anul acesta vei călători spre SSI. Eu și toată familia noastră îți ținem pumnii, și la fel și întreaga Suedie, desigur. Ești emoționat în vederea acestei călătorii? Ce posibilități îți dă această călătorie în viitor?

C.F.: În legătură cu 14 decembrie, vreau să spun că programul este întotdeauna puțin nesigur, așa că nu se știe exact când o să fie. Dar este clar că începe să fie ceva mai palpitant acum. Nu pot spune că sunt chiar nervos, poate că voi fi atunci când o voi porni la drum, dar chiar acum este mai mult, poate, în acest caz, ceva ca un trac ca atunci când te urci pe scenă ca să ai un "show" sau să îți o prelegere – căci vrei ca nimic să nu iasă greșit. Ai mulți ani de muncă, te-ai antrenat mult ca să faci lucrurile bine și ar fi foarte neplăcut să faci ceva greșit. Posibilitatea aceasta pe care o am este foarte plăcută și sper că această călătorie va duce la crește interesului, nu numai pentru activitatea spațială, ci și pentru tehnică și științele naturii în rândurile publicului din Suedia și din lumea întreagă. Să sperăm că tot mai mulți vor dori, poate, să studieze tehnică și științele naturii – azi sunt prea puțini care o fac, consider eu. În ceea ce privește acest "drum" la SSI, sper să fac totul bine și să am posibilitatea să zbor din nou peste câțiva ani. Acesta este încă un lucru pe care mi-l doresc.

S.C.: Cum vezi colaborarea internațională în viitor în ceea ce privește spațiul extraterestru? Să aibe fiecare națiune un program spațial propriu, sau este mai bună colaborarea internațională?

C.F.: Desigur, concurența stimulează să se muncească ceva mai mult și să se asigure resurse materiale suplimentare. De aceea a avut loc o extraordinară accelerație a programului spațial în anii '60, deoarece exista enormă concurență între Uniunea Sovietică și S.U.A. care a dus la cursa pentru a ajunge primul pe Lună. O oarecare măsură de concurență este bine să fie. Dar, în același timp, este bine să existe o colaborare, deoarece această activitate este atât de scumpă încât țările mai mici, ca de exemplu țările din Europa luate fiecare în parte, nu au posibilitatea economică să facă un program spațial ele înșile. Dacă aceste țări vor să facă ceva mare în domeniul spațiului, atunci trebuie să facă acest lucru împreună. Așa încât, cel puțin în Europa, trebuie să colaborăm și să o facem mai bine și mai profund decât am făcut-o până acum în ceea ce privește cercetarea spațiului. Țările din Europa în general contribuie mult mai puțin pe cap de locuitor la cercetarea spa-

țiului decât se face în S.U.A. În Europa nu facem ceva la scară mare, așa încât să programăm să călătorim noi înșine spre Lună, de exemplu. Noi vrem doar să participăm atunci cât S.U.A. face acest lucru. Lucrul acesta este în sine OK, dar noi nu putem participa ca un partener așa de mic, cum am fost, cum suntem, la Stația Spațială. S-ar putea spune că suntem împinși la o parte și nu putem veni cu dorințele noastre proprii prea mult. Sper însă ca A.S.E., adică Agenția Spațială Europeană, să realizeze o mai bună colaborare internă, să devină mai puternică. Pe urmă, consider că ar trebui să avem o mai mare contribuție la o colaborare internațională pentru a se putea călători spre Lună.

S.C.: Ce hobby ai? Ce citești? Și ce muzică îți place?

Christer Fuglesang:

"Consider că ar trebui să avem o mai mare contribuție la o colaborare internațională pentru a se putea călători spre Lună."

Foto: © NASA și ESA.

Ceva care să se potrivească cu spațiul cosmic?

C.F.: Eu am ca hobby lucruri foarte sportive: puțin tenis, împreună cu copiii mei, uneori fotbal; îmi vine în minte acum și frisbee. În ultima vreme mă ocup puțin de jonglerie cu mingi, tot cu fiul meu. Citesc multă literatură de știință popularizată, de exemplu publicații ca Scientific American, Forskning och Framsteg (în suedeză: Cercetare și Progres). Printre ele și câte un roman - poate fi de ficțiune științifică. Muzica pe care o ascult este muzică amestecată. Eu nu am un anumit gen de muzică pe care să îl ascult foarte mult. Ai obiceiul vârstei, cum se spune. Eu am crescut în anii '70-'80, așa că mie îmi place cel mai mult tipul acela de muzică și o ascult cel mai mult.

S.C.: Ești membru în vreo organizație de tip francmasonic, Zonta, Rotary? Din ce organizații științifice faci parte?

C.F.: Nu, eu nu sunt membru în vreuna dintre organizațiile acelea. Eu sunt membru într-o asociație de la Politehnică (din Stockholm, n.tr.), de la secția de fizică, o organizație studentească, sunt membru senior acolo. Altfel nu sunt membru în altă parte. Am mai fost membru și în alte câteva asociații mai înainte, atunci când locuim în Suedia.

S.C.: Ce știi despre România și ce români cunoști?

C.F.: Știu că se află lângă Marea Neagră, între Bulgaria și Uniunea Sovietică; București este capitala. Eu știu că româna nu este o limbă slavă, ci... o limbă romanică. Cred că are... vreo 20 de milioane de locuitori? Ce români cunosc? Pe Marc, deși el este acum mai mult suedez; sau este american?

S.C.: Ha, ha, ha. El este născut român, din părinți amândoi români, a crescut în Suedia, dar a studiat în S.U.A. Așa că el este puțin din toate.

C.F.: Mi se pare că este aici o fată, care a venit din România, pe care am întâlnit-o în Germania și care este împreună cu un astronaut aici.

S.C.: Dar, bunule Christer, tu nu ai spus nimic despre copiii și despre soția ta.

C.F.: Da, chiar așa. Am soție și trei copii – două fete în vârstă de în jur de 20 de ani și un băiat care va avea în curând 12 ani. Acum doar puștiul mai este acasă. Fata de 17 ani tocmai a început la colegiu în nordul Texasului, am dus-o acolo acum vreo două săptămâni. Iar Malin, cea mai în vârstă, s-a mutat în Suedia în vară și a început să studieze la Școala Superioară Comercială.

S.C.: Va merge băiatul pe urmele tatălui?

C.F.: Eh, nu știu asta. Ha, ha, ha! Este prea devreme de spus. Eu însă nu cred că o va face.

S.C.: Mai este și altceva ce ai vrea să adaugi la mica noastră discuție?

C.F.: Nu, doar că a fost plăcută. Sper ca și românii să considere că zborul acesta este interesant. Am omis să spun că știu că un român a fost în spațiu, cred într-un program al Uniunii Sovietice... Nu-mi mai amintesc numele...

S.C.: El se numește Prunariu și a fost și ambasador acum câțiva ani la Moscova.

C.F.: Da? Exact, cred că l-am și întâlnit, de fapt. Căci eu am fost în Rusia și m-am antrenat mult acolo, și au avut loc tot felul de festivități cu astronauti și cosmonauți, din când în când, și obișnuim și eu să mă duc acolo, și cred că l-am întâlnit. Pe atunci el era, într-adevăr, ambasador la Moscova.

S.C.: Ultima întrebare: Ce spui despre dezvoltarea pe care o are China în spațiul cosmic acum?

C.F.: Da, este foarte palpitant! Europa a rămas în urma lor. Noi nu avem o navă proprie cu care să trimitem oameni în spațiu, ceea ce eu consider că este puțin cam rău.

S.C.: Mulțumesc foarte mult pentru această discuție!

(Traducerea: Octavian Ciupitu.)